

**QORTI ĆIVILI
(SEZZJONI FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
JACQUELINE PADOVANI GRIMA LL.D., LL.M. (IMLI)**

Seduta ta' nhar it-8 ta' Novembru 2023

Cit Nru.: 310/2018 JPG

Kawza Nru.: 20

SZ

Vs

LE

Il-Qorti:

Rat ir-rikors guramentat ta' SZ datat 3 ta' Dicembru 2018, a fol 1, li jaqra hekk:

1. *ILLI l-esponent kien f'relazzjoni ma' l-intimata, liema relazzjoni, illum-il gurnata intemmet;*
2. *Illi minn din ir-relazzjoni twieled il-minuri CZ, nhar X, u ghalhekk, illum-il gurnata għandu sitt snin u tlett xħur dan skond kif jirrizulta mill-anness certifikat tat-twelid immarkat bhala Dok SZ01;*
3. *Illi bejn il-partijiet diga' jezisti kuntratt li jirregola l-kura u kustodja, access u manteniment tal-minuri CZ, liema kuntratt kien iffirmat fis-6 ta' Dicembru 2013 (Dok SZ02). Pero' minn dak iz-zmien sallum, inbiddlu diversi cirkostanzi u għalhekk, l-esponent kien inizzja proceduri ta' medjazzjoni biex isiru diversi emendi fil-kuntratt bi ftehim mal-parti l-ohra. Sfortunatament dan il-ftehim ma' sarx u għalhekk l-esponent kellu jinizzja tali proceduri.*

4. Illi l-imsemmija medjazzjoni bin-numru 994/17 fl-ismijiet premessi kienet magħluqa permezz ta' digriet data 11 t'Ottubru 2018.
5. Illi l-attur jixtieq li l-kuntratt de quo jkun emendat b'tali mod li jirriflett cirkostanzi tas-sitwazjoni kif inhi llum, liema cirkostanzi ser ikunu ppruvati waqt is-smiegh u t-trattazzjoni ta' din il-kawza;
6. Illi saru diversi tentattivi waqt il-medjazzjoni sabiex jintlahaq ftehim, u sahansitra kien ser ikun hemm abbozz ta' kuntratt. Dan wara li l-esponent kien ceda wahda mit-talbiet principali tieghu biex jintlahaq ftehim. Minkejja dan, l-intimata ppruvat issib intoppi sabiex ma jintlahaqx ftehim u huwa għalhekk li l-partijiet qiegħdin f'din il-kawza, u dan kif ser ikun ppruvat waqt is-smiegh u t-trattazzjoni ta' din il-kawza.
7. Illi l-esponent jaf b'dawn il-fatti personalment.

Għaldaqstant tghid l-intimata ghaliex m'għandhiex din il-Qorti tiddeciedi din il-kawza billi:-

1. Tordna li l-kura u l-kustodja tal-minuri CZ għandha tibqa' f'data f'idejn iz-zewg partijiet konguntivament;
2. Tordna li l-manteniment adegwat ghall-minuri għandu jkun dak ta' mitejn u hamsin ewro (€250) fix-xahar;
3. Takkorda access adegwat mill-attur għal ibnu minuri CZ, b'dan illi l-access diga' msemmi fil-kuntratt su referit għandu jkun emendat u jizziedu hinijiet ta' meta għandu jkun ezercitat l-access;
4. Tordna lill-intimata tikkonsulta mar-rikorrent dwar id-deċiżjonijiet relatati mal-minuri CZ, li jirrigwardjaw saħħa u edukazzjoni ta' l-istess;
5. Tagħti dawk il-provvedimenti kollha l-ohra li din il-Qorti jidhrilha huma fl-ahjar interess tal-minuri CZ;

Bl-ispejjez komprizi dawk tal-proceduri kollha inkorsi mill-esponent kontra l-intimata li hija ingunta minn issa in subizzjoni.

Rat li l-atti tar-rikors promotur, d-digriet u tal-avviz tas-smiegh gew debitament notifikati skond il-ligi;

Rat ir-risposta tal-intimata datata 28 ta' Dicembru 2018, a fol 27 et seqq., li taqra hekk:

1. *Illi fl-ewwel lok u preliminarjament l-attur ma jistax jipprocedi bl-istanti peress li jinsab moruz f'obbligazzjoni minnu assunta quddiem il-Qorti tal-Magistrati li jirrizarcixxi lill-esponenti d-danni li huwa kien ikkagunilha fil-vettura tagħha liema obbligazzjoni saret fil-kawza fl-ismijiet il-Pulizija vs SZ (Per Mag. C Scerri Herrera) datata 17 ta' Ottubru 2017 u dana in linea mal-principju illi min hu stess jinsab moruz quddiem il-Qorti ma jista jinvoka u jitlob l-intervent u jadixxi talbiet lill-Qorti;*
2. *Illi fit-tieni lok u bla pregudizzju l-aspetti kollha rigwardanti l-minuri CZ jinsabu diga regolati permezz ta' kuntratt pubbliku datat 6 ta' Dicembru 2013 fl-atti tan-Nutar Dr Dorianne Arapa u t-talbiet tal-attur huma għal kollo infondati fil-fatt u fid-dritt peress illi assolutament ma hemm ebda lok ta' tibdil fil-kuntratt sudett stante li ma jezistux l-estremi li trid il-Ligi għal dan il-ghan;*
3. *Illi dak stipulat fil-kuntratt huwa Ligi bejn il-partijiet u għalhekk pacta sunt servanda;*
4. *Illi l-esponenti tirrileva illi ma kien hemm ebda tibdil fic-cirkostanzi tal-attur li b'xi mod jintitolah jitlob dak li qed jitlob u dato ma non concesso hemm xi forma ta' tibdil, ic-cirkostanzi li jinsab fihom l-attur illum huma self-inflicted u bl-ebda mod ma jistgħu jintuzaw biex jippreġudikaw jew ixekklu dak mifthiem bejn il-partijiet fil-kuntratt ta' bejniethom. U għalhekk anke minn dan il-lat it-talbiet tal-attur huma infondati fil-fatt u fid-dritt u għandhom jitqiesu bhala li huma vessatorji u intizi biss biex idejjqu lill-esponenti;*
5. *Illi kwantu għat-talba dwar il-kura u kustodja tal-minuri din hija assolutament bla ebda bazi legali peress illi skond il-kuntratt sudett mhux talli l-kura u kustodja*

diga hija wahda konguntiva talli addirittura is-setgha tal-genituri rigward l-istess minuri hija ukoll kuntrattwalment stabilita bhala wahda konguntiva;

6. *Illi kwantu ghat-talba biex jonqos il-manteniment din hija ghal kollox infondata fil-fatt u fid-dritt mhux biss peress li l-ammont pattwit huwa ragjonevoli fic-cirkostanzi u in linea mal-Ligi talli assolutament ma jezistux l-estremi li trid il-Ligi biex tintlaqgha t-talba simili;*
  7. *Illi kwantu ghat-talba tal-access favur l-intimata jigi rilevat illi l-esponenti qatt ma cahhdet lill-intimat mill-access. In fatti fl-abbozz li kien qed jigi redatt il-missier inghata hinijiet aktar skond ix-xewqa tieghu stess. Madanakollu l-access stabilit huwa wiehed ragjonevoli u fit-termini tal-Ligi;*
  8. *Illi dwar ir-raba' talba jinghad li m'hemm ebda raguni ghala dak pattwit fil-kuntratt ta' bejn il-partijiet għandu jibidel jew jigi modifikat stante li huwa skond il-Ligi;*
  9. *Illi kwantu ghall-ahhar talba l-esponeneti tirrileva illi kollox jinsab kompriz fil-kuntratt sudett madankollu skond il-Ligi hija ma tistax twiegeb għal talba hekk vaga mingħajr ma l-attur jindika għal liema provvedimenti qed jirreferi;*
10. *Illi għalhekk it-talbiet attrici huma nfonati fil-fatt u fid-dritt;*
11. *Salv, jekk ikun il-kaz, risposti, ossia eccezzjonijiet ulterjuri.*

Ezaminat ix-xhieda bil-gurament;

Rat in-nota tal-attur datata 13 ta' Lulju 2023 (Vide Fol 198) li biha nforma lill-Qorti li ma għandux aktar provi x'jpproduci.

Rat id-dokumenti ezebiti u l-atti kollha tal-kawza;

Ikkonsidrat:

L-attur xehed nhar 11 ta' Marzu 2019 (vide fol 37 et seq) u spjega illi hu u l-intimata għandhom tifel. Illi r-relazzjoni tagħhom spiccat, fost hafna dizgwid. Jixhed illi kienu għamlu kuntratt biex jirregolaw il-kwistjonijiet rigwardanti l-minuri, illi pero' il-kuntratt ghalkemm jistipula granet, ma jistipulax hinijiet dettaljati tal-access tieghu mal-minuri, u minhabba dan spiss jispicca bl-argumenti fuq il-hinijiet. Illi lanqas ma hemm indikat kif għandhom jigu divizi il-festi. Illi firrigward il-manteniment, l-attur jishaq illi meta sar il-kuntratt huwa kien jahdem bhala *painter offshore* u kellu introjtu hafna ahjar minn dak li jipercepixxi attwalment bhala *self-employed handyman*. Izid illi huwa jixtieq illi l-manteniment ikun ta' EUR 250 fix-xahar u ma jkomplix jizdied kif indikat fil-kuntratt. Jixhed ukoll illi hu għandu tifel iehor, u anke *home loan*.

Missier l-attur, RZ, xehed permezz ta' affidavit (Vide dok RZ1) u spjega illi hu sar jaf lill-intimata meta bdiet ir-relazzjoni tagħha ma' ibnu SZ. L-affarijiet kienu jidhru li sejrin sew, pero' wara ffit zmien, ibnu kien qalu li l-intimata kienet tqila. Meta twieled CZ, l-affarijiet bdew sejrin mill-hazin ghall-agharr tant li r-relazzjoni intemmet. Illi kienu ukoll bdew proceduri l-Qorti f-medjazzjoni u kienu ffirmaw kuntratt. Illi pero' u minkejja li kien hemm dan il-kuntratt, il-problemi ma waqfu qatt. Izid illi l-intimata kienet iccempel tipprovokah u theddu li mhux ser jara lit-tifel, u l-intimata kienet dejjem tagħmel ta' rasha. Meta kien jirritornah tard ghaliex jew it-tifel ma jkunx irrid jitlaq minn magħhom jew ghax ikun sab it-traffiku, l-intimata kienet tmur tagħmilu rapport. Jispjega illi meta ma baqghażx jahdem l-esteru fuq *ir-rigs*, l-intimat kien dahlu jahdem mieghu pero' ma setghax joffrili l-istess paga.

Roxanne Farrugia, xehdet permezz ta' affidavit (Vide Dok RF 1) u spjegat illi ilha taf lill-attur hames (5) snin, u l-minuri iben il-partijiet kellu madwar sena u nofs meta huma iltaqghu, pero' dak iz-zmien ma kienitx tiltaqgħha mieghu. Tixhed illi l-attur kien imur ghall-minuri izda l-omm kienet tkun prezenti waqt l-access. Kif il-minuri ghalaq sentejn, il-minuri kien imur għand l-attur u anke kien jorqod għandu. Izzid illi kien sar kuntratt mal-omm, u l-access kien nhar ta' Tlieta u Hamis, u *sleepover alternat fil-weekend*. Tispjega illi l-attur kien għamel zmien jahdem barra minn Malta u għalhekk l-isleepovers kien jsiru biss meta l-attur kien ikun qiegħed Malta, u filfatt kien jinqala argument mal-omm. Illi hafna mill-argumenti kienu minhabba l-hin. Tishaq illi l-attur kien jħallas il-manteniment fi flus kontanti, imma illum qiegħed jagħmel bank transfer. Tispjega illi l-attur dejjem hadem, u llum il-gurnata huwa *self employed*.

Ri-prodott nhar 1 ta' Marzu 2021 (vide fol 81 et seq), l-attur ikkonferma illi huwa qieghed jahdem bhala *self-employed handy-man* u spjega illi huwa xtaq li jinbidel il-hin tal-access u dana peress li huwa qieghed jinqabad fit-traffiku u ghalhekk xtaq li l-access jibda fil-hamsa ta' flghaxija sat-tmienja ta' flghaxija u l-istess ghal hin tal-isleepover. Izid illi minhabba l-Covid l-quantum tax-xoghol naqqas. Jikkonferma illi huwa qieghed f'relazzjoni u għandu tifel iehor li għandu sentejn.

In **kontro-ezami** jikkonferma illi kien hemm zmien fejn l-intimata tagħtu lit-tifel fil-hin li talabha hu u jikkonferma illi huwa jixtieq li jkollu iktar hin mal-minuri. Jikkonferma illi l-manteniment kien beda EUR 250 fix-xahar u dan jogħla skond il-kuntratt u l-eta tal-minuri. Jispjega illi llum il-gurnata huwa jirrisjedi mat-tfajla tieghu Hal Tarxien, flimkien mat-tarbija tagħhom. Jixhed illi bħalissa qieghed jahdem fuq bazi *self employed* u jaqla' madwar Eur 900-1000 fix-xahar. Mistoqsi jekk jirreklemex is-servizzi tieghu fuq *facebook*, **l-attur jikkonferma illi jagħmel hekk u jichad illi għandu nies impiegati mieghu.** Jispjega illi jagħmel xogħol ta' tikhil, zebgħa, *plumbing u home finishes* (vide fol 192).

L-intimata xehdet nhar it-18 ta' Mejju 2022 (vide fol 159A et seq) u spjegat illi fil-pendrive esebita minnha a fol 11 tal-atti, hemm zewg videos, li jindikaw illi l-attur, dan l-ahhar, xtara gabbana tat-take away, tal-festi. Fil-filmat jidher l-attur fejn jidher li qieghed jirranga din il-gabbana. Illi mid-dokumneti l-ohra jirrizulta illi l-attur qieghed fi shab ma' haddiehor f'xogħol ta' *handyman* u hemm indikat hafna aktar xogħliljet milli semma l-attur fix-xhieda tieghu.

Illi fid-dokumentazzjoni, l-intimata tispjega illi hemm indikat li l-attur kien ha kuntratt tal-*Government Housing*, u li anke għandu l-impiegati mieghu. Izzid illi prezentat ukoll sensiela ta' *payslips* li fuqhom kien inhadem il-manteniment meta kienu għamlu l-kuntratt. L-intimata xehdet ukoll illi l-attur għandu flat u qieghed jikrih u saret taf l-ewwel darba b'dan fis-sena 2019, meta darba kienet marret għat-tifel u habtet bieb bi zball. Illi filfatt maz-zmien kienet intebħet illi anke kienu qieghdin jirriklamaw dan l-appartament illi ghall-kiri.

L-attur, xehed nhar is- 7 ta' Lulju 2022, u filwaqt li kkonferma illi huwa qieghed jahdem bhala *handyman* u jagħmel xogħol ta' manutenzjoni ta' projekti, ikkonferma ukoll illi kien hemm zmien fejn bhala *part-time* kien qieghed isajjar go għabbana tal-ikel, pero' kellhom inehhuha. L-attur jiispjega illi il-hsieb kienet li jwelluha izda ma kienu sabu lil hadd, u ddecidew li jneħħuha peress illi bdew jitilfu l-flus minnha. Jikkonferma illi kienu bieghuha lil certu Justin Camilleri

ghall-ammont ta' EUR 7,000. Jinsisti illi huwa kellu Vat Number u dan il-kiosk kien bi shab ma certu Warren Attely.

Rigward kuntratti tal-Gvern, l-attur jishaq illi darba kellhom xi xoghol mal-*Housing Authority* li kien jikkonsisti f'xoghol fuq kamra tal-banju wahda. B'referenza ghall-intervista a fol 112-129 tal-atti, l-attur, jikkonferma illi dik l-intervista kienet giet stampata f'magazine. Mistoqsi jekk ir-rata tagħhom tkunx għola meta l-progett shiha u ciee kuntratt, minn meta jahdmu ghall-individwi, l-attur jispjega illi r-rata tkun tiddependi mix-xogħol rikjest. Jinsisti illi huma jingħataw ix-xogħol fuq bazi ta' *sub-contracting*, ghalkemm huwa għandu ukoll klijenti, (*households*) li jqabbdū lilu dirett. Jikkonferma illi huwa certu Mark Borg li jghaddilu xogħol ta' *sub contracting*. Jishaq ukoll illi r-rati huma relativament l-istess, kemm ghall-klijenti tieghu u kif ukoll ir-rati tas-*sub contracting*. **L-attur jikkonferma illi huwa għandu impjegat wieħed, certu Kurt Cutajar u li ormai ilu circa sena u nofs impjegat mieghu.** Jikkonferma ukoll illi qabel dan Kurt Cutajar kellu impjegat iehor, certu Shumi izda kien hemm problematici minhabba d-dokumenti ta' residenza.

Muri d-dokumenti a fol 111 et seq, l-attur ikkonferma id-dokument a fol 130 bhala *payslip* tieghu meta kien jahdem ma' *Mechanical Engineering*, l-Ajrūport, li kienet il-kumpanija ta' missieru. Jispjega illi wara dan ix-xogħol huwa kien fetah għar-rasu. Sakemm kien f'dak l-impjieg ix-xogħol tieghu kien ta' tindif tal-*hanger*, manutenzjoni, tibjid, tindif tal-ajruplan, u gieli kien jibqa' wara l-hin mal-*engineer* li kien jgħallmu xi affarijiet rigward il-magni tal-ajruplani. Jikkonferma illi hu m'għandux licenzja ta' *electrician* u xogħol ta' dawl jinhad dem minnu taht is-supervizjoni ta' *engineer* li jagħti *day rate* biex jithallas ta' dan is-servizz. Jishaq illi hu m'għandux rata stabbili u li r-rati jiddeppendi mix-xogħol li jkun hemm bzonn. Jixhed ukoll illi fil-prezent qiegħed jirrifjuta xogħol ta' tqegħid tal-madum minhabba problemi f'dahru, u peress li l-impjegat tieghu m'għandux din is-sengħa.

L-intimata xehdet nhar is- 6 ta' Frar 2023 (vide fol 165 et seq) illi nhar it-3 ta' Frar 2023, inqala argument bejnha u bejn l-attur, tant li l-attur f'hin minnhom qalilha li kien ser jinzel għaliha u jagħtiha daqqa ta' sikkina. Izzid illi l-attur kien xtara *Tablet* u *Mobile* lill-minuri, illi pero' l-attur biss għandu il-*parental controls* u li bihom anke jkun hemm il-*location* tal-attrici u l-minuri jekk il-*mobile* jew it-*tablet* ikunu għand il-minuri. Tispjega illi marret għamlet rapport mad-*Domestic Violence Unit*. Illi sussegwentement f' Marzu ukoll kien heddiha u filfatt hemm proceduri kriminali li kienu ghad irridu jinstemgħu. L-intimata tispjega illi l-minuri ibghati minn ADHD u *Dyslexia*, u jtuh hafna *tantrums*.

L-attur in kontro-ezami nhar il-15 ta' Marzu 2023 (vide 167 et seq) u spejga illi meta gieli hadu xi *Direct Order*, is-sistema kienet tippremja l-iktar *quotation* irhisa. L-attur jinsisti illi l-appartament ta' Hal Luqa mhuwiex mikri, ghalkemm kienu irreklamawh illi huwa ghall-kiri, u fflatt fil-passat kien mikri, u jispjega illi tul l-ahhar sena ma nkerix fuq decisjoni tieghu. Muri l-estratt mill-*facebook* in atti, jikkonferma illi sa Awwissu 2022, il-*flat* kien mikri. Jispjega illi fix-xhur precedenti, meta l-introjtu tieghu naqas, beda jithabat biex jikri dan il-*flat*, pero' kif rega beda jizdied ix-xoghol huwa ma baqax jithabbat daqstant biex jikri l-*flat*.

Mistoqli dwar il-kumpanija La Tenda, jispjega illi huwa jinghata xoghol minn din il-kumpanija bhala *sub contractor*.

L-intimata in kontro-ezami nhar l- 1 ta' Gunju 2023, (vide fol 177 et seq) giet muriha id-dokumenti a fol 112 sa fol 154, u kkonfermat illi kienet hi li fittxet fuq il-kumpanija tal-attur fuq *google* u kienet telghet *site* partikolari, u hi kienet hadet *screenshot* tal-interview li kienet saret lill-attur u zammet l-imsemmija *screen shots*. Spjegat ukoll illi peress li bil-*facebook profile* originali tagħha hija *blocked* mill-attur, kienet dahlet fuq il-*facebook profile* tal-attur minn *facebook profile* iehor tagħha.

Fir-rigward ir-reklam ghall-kiri tal-appartament tal-attur jispjega illi kien hemm certu Lorraine Farrugia li kienet tahdem ma xi *estate agency*, u kienet talbet lit-tifel ta' huha peress li kellu kuntatt ta' din Lorraine Farrugia, jistaqsi jekk il-flat in kwistjoni kienx mikri jew le, pero' ma tafx x'konnessjoni hemm bejn din il-persuna u l-attur. B'referenza għad-dokument *a fol 145*, l-intimata tispjega illi l-persuna li tidher f'dan id-dokument huwa certu Mark li huwa l-*partner* tal-attur fin-negożju.

Ri-prodott nhar is- 6 ta' Lulju 2023, (vide fol 196 et seq), l-attur esebixxa *profit and loss account* u anke rapport redat mill-*accountant* tieghu, u kif ukoll il-kuntratt tas-*subcontracting* ma' La Tenda.

Ikkonsidrat:

Illi din hija sentenza wara proceduri intavolati mill-attur missier fejn qieghed jitlob illi l-kura u l-kustodja tal-minuri CZ tkun wahda kongunta, illi l-manteniment ghall-imsemmi minuri għandu jkun ridott ghall-ammont ta' EUR 250 fix-xahar, u li l-access tal-attur versu l-minuri għandu jigi emendat minn dak originarjament maqbul fil-kuntratt datat 6 ta' Dicembru 2013, b'dana illi

ghandhom jizdiedu l-hinijiet ta' meta għandu jigi ezercitat l-access.

Kura u Kustodja tal-Ulied

Illi huwa ritenut fil-gurisprudenza tagħna li f'sitwazzjonijiet bhal dawn għandu jipprevali fuq kolloks l-kuncett ta' *l-aqwa interess tal-minuri*.¹ Fis-sentenza fl-ismijiet ***Maria Dolores sive Doris Scicluna vs Anthony Scicluna*** deciza mill-Prim' Awla tal-Qorti Civili fis-27 ta' Novembru 2003 intqal illi:

"apparti l-ħsieb ta' ordni morali u dak ta' ordni legali, li għandhom setgħa fil-materja ta' kura u kustodja tat-tfal in ġenerali, il-principju dominanti 'in subjecta materia', li jiddetermina normalment u generalment il-kwistjonijiet bħal din in xorti f'dina l-kawża, huwa dak tal-aktar utilita' u dak tal-aqwa vantaġġu u nteress tal-istess minuri fl-isfond taċ-ċirkostanzi personali u 'de facto' li jkunu jirriżultaw mill-provital-kaz li jrid jiġi riżolut..."

Illi l-Qorti għaldaqstant għandha s-setgħa illi jekk ikun fl-ahjar interess tal-minuri, tafda wieħed biss mill-genituri bil-kura u l-kustodja tal-minuri u dana ai termini tal-Artiklu 56 tal-Kodici Civili.² Illi kif kellha l-okkazjoni ttendi din il-Qorti diversi drabi, l-interess tal-minuri huwa iprem mid-drittijiet tal-genituri. Illi fid-deċijsjoni ta' din il-Qorti diversament presedita fis-sentenza fl-ismijiet: ***Frances Farrugia vs. Duncan Caruana***, deciża fil-31 ta' Mejju 2017:³

Il-Qorti tirrileva illi filwaqt li dejjem tagħti piz għad-drittijiet tal-genituri, l-interess supreme li zzomm quddiemha huwa dejjem dak tal-minuri kif anke mghallma mill-gurisprudenza kostanti tagħna hawn 'il fuq icċitata.

In tema legali ssir referenza ghall-kawza fl-ismijiet: ***Cedric Caruana vs Nicolette Mifsud***⁴ fejn il-Qorti enfasizzat li fejn jidħlu l-minuri:

'huwa ta' applikazzjoni assoluta l-Artiklu 149 tal-Kap 16 li jagħti poter lill-Qorti tagħti kwalsiasi ordni fl-interess suprem tal-minuri. Fil-fehma tal-Qorti, l-Artiklu 149 tal-Kap 16 jagħmilha cara illi fejn jikkoncerna l-interess suprem tal-minuri,

¹ Enfazi tal-Qorti.

² Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta.

³ Vide Rikors Ġuramentat 268/11AL.

⁴ Deciza mill-Qorti tal-Appell nhar l- 4/3/2014.

idejn il-Qorti m'hiex imxekla b'regoli stretti ta' procedura... fejn jidhlu d-drittijiet u l-interess suprem tal-minuri il-Qorti tagħna għandhom diskrezzjoni wiesgha hafna.... Addirittura l-Qorti tal-Familja għandha s-setgha li tiehu kull provvediment fl-ahjar interess tal-minuri.⁵

Fi kliem il-Qorti tal-Appell fis-sentenza fl-ismijiet: **L Darmanin vs Annalise Cassar**:⁶

*“.....meta tigi biex tiddeciedi dwar kura u kustodja ta' minuru, il-Qorti ma għandhiex tkun iddettata u kondizzjonata mil-meriti u dimeriti tal-partijiet ‘ut sic’ izda biss x’inhu l-ahħjar interess tal-minuri”.*⁷

Din il-Qorti tagħmel referenza ghall-pronunzjament tal-Qorti tal-Appell (Sede Superjuri) fid-deċizjoni tagħha tal-25 ta' Novembru 1998 fl-ismijiet: **Sylvia Melfi vs. Philip Vassallo** irriteniet li:

In this case the Court must seek to do what is in the sole interest of the minor child in its decision whether the care and custody of the child should be given to one parent or the other the Court must solely be guided by what is most beneficial to the child [...] The Court should at all times seek the best interests of the child irrespective of the allegation, true or false, made against each other by the parties. Such allegations often serve to distance oneself from the truth and serve to render almost impossible the search of the Court for the truth. This is why it is the duty of the court to always look for the interests of the child. Exaggerated controversies between the parties often make one wonder how much the parents have at heart the interest of their children. Sometimes parents are only interested at getting at each other and all they want is to pay back the other party through their minor child.

Illi gie ritenu ukoll illi meta si tratta ta' drittijiet tal-minuri vis-à-vis d-drittijiet tal-genituri l-Qorti hija fid-dover li tqis dejjem dak li hu fl-ahjar interess tal-minuri u dan peress li fil-maggor parti tal-kazijiet li jitressqu għad-decizjonijiet tal-Qorti tal-Familja, kull decizjoni immankabilment thalli effett duratur fuq il-hajja tal-minuri u fuq il-hajja ta' dawk ta' madwar il-minuri.

⁵ Vide A sive BC vs D sive EC deciza 30/6/2015 u Joseph Micallef vs Lesya Micallef deciza 14/12/2018.

⁶ Deciza mill-Qorti tal-Appell fil-31 ta' Ottubru 2014.

⁷ Enfazi tal-Qorti.

Illi din il-Qorti taghmel tagħha b'mod partikolari l-insenjament tal-Qorti tal-Appell fil-kawza fl-ismijiet: **Miriam Cauchi vs Francis Cauchi** deciza fit-3 ta' Ottubru 2008 fejn gie korrettement osservat illi:

"Din il-Qorti tibda biex tagħmilha cara li, fejn jidħlu minuri, m'hemmx dritt ghall-access, izda obbligu tal-genituri li t-tnejn jikkontribwixxu ghall-izvilupp tal-minuri li, għal dan il-ghan, jehtigilha jkollha kuntatt ma' ommha u anke ma' missierha. Kwindi lil min jigi fdat bil-kura tal-minuri u kif jigi provdut l-access jiddependi mill-htiegijiet tat-tifla u mhux mill-interess tal-genituri.⁸ Huma l-genituri li jridu jakkomodaw lit-tfal, u mhux viceversa. L-importanti hu l-istabilita' emozzjonali tat-tifla, u li din jkollha kuntatt mal-genituri tagħha bl-anqas disturb possibbli."

Access

Illi fir-rigward l-access, ingħad illi huwa generalment fl-ahjar interess tal-minuri illi tigi preservata r-relazzjoni tagħhom maz-zewg genituri, indipendentement mill-istat tar-relazzjoni ta' bejn il-genituri stess. Illi l-Artikolu 57 tal-Kap 16 jipprovd kif segwenti:

- (1) **Tkun min tkun il-persuna li f'idejha jiġu fdati l-ulied minuri tal-miżżeġġin, il-miżżeġġin jibqgħu fil-jedd li jaraw li kollex qiegħed isir sewwa għal dak li hu manteniment u edukazzjoni, u jibqgħu obbligati li johorġu s-sehem li jmissħom ghall-manteniment u l-edukazzjoni, skont il-liġi.**
- (2) **Hu mħolli fid-dehen tal-qorti li tistabbilixxi, skont iċ-ċirkostanzi, iż-żmien, il-lok, u l-mod li fihom il-miżżeġġin ikollhom aċċess ghall-ulied.**
- (3) **Il-qorti tista' tipprobjixxi għal kollex lill-missier jew lill-omm li jkollhom aċċess ghall-ulied minuri tagħhom, meta dan jista' jkun ta' hsara għall-ġid ta' l-istess minuri.**

Din il-Qorti kif kellha l-okkazzjoni tishaq diversi drabi, għandha l-obbligu u d-dmir illi thares u tipprotegi l-interessi tal-minuri. Illi l-Artikolu 149 tal-Kodici Civili jipprovd iż-żi:

B'dak kollu li jinsab f'kull dispożizzjoni oħra ta' dan il-Kodiċi, il-qorti tista', jekk tīgħi

⁸ Enfazi tal-Qorti.

muri ja raġuni tajba, tagħti dawk l-ordnijiet dwar il-persuna jew il-proprjetà ta' persuna li tkun taħt l-età kif jidhrilha xieraq fl-ahjar interassi tat-tifel.

Intqal ukoll mill-Qrati tagħna illi:

Fejn jidħlu l-interassi tal-minuri, din il-Qorti ma hiex marbuta rigiditament bir-regoli tal-procedura, tant li l-artiklu 149 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta jagħti setgħat wiesgha lill-Qrati biex iħarsu lill-minuri.

F'dan ir-rigward issir referenza għal dak li gie osservat mill-Qorti fis-Sentenza tat-30 ta' Gunju 2015 Citazzjoni Numru: 173/2014 fl-ismijiet A sive B C -vs- D sive E C per Imħallef Robert Mangion fejn intqal hekk:-

“Fil-fehma tal-Qorti l-Artikolu 149 in dizamina jagħmilha cara illi fejn jikkoncerna l-interess suprem tal-minuri idejn il-Qorti mhiex imxekkla b'regoli stretti ta' procedura. Difatti l-annotazzjoni fil-margni għal dan l-artikolu li bl-Att XLVI tas-sena 1973 kien issostitwixxa artikolu iehor, jaqra kif gej: “Setgha tal-qorti li tagħti ordnijiet minkejja disposizzjonijiet ohra”. Hija għalhekk tal-ferma konvizzjoni illi fejn jidħlu d-drittijiet u l-interess suprem ta' minuri, il-Qrati tagħna għandhom diskrezzjoni wiesgha hafna u ma humiex imxekkla minn regoli ta' procedura rigoruza.

Addirittura l-Qorti tal-Familja għandha s-setgha li tiehu kull provvediment fl-ahjar tal-minuri anke jekk hadd mill-partijiet ma jkun għamel talba fir-rigward.”

Manteniment:

Il-principju legali tal-manteniment tal-ulied huwa msejjes fuq l-artikolu 7(1) tal-Kodiċi Ċivili li jipprovd:

“Il-genituri għandhom l-obbligu li jieħdu hsieb, imantnu, jgħallmu u jedukaw lil uliedhom bil-mod stabbilit fl-artikolu 3B ta' dan il-Kodici.”

Kif jirrizulta mid-dispozizzjonijiet tal-Ligi, il-genituri għandhom l-istess obbligu versu l-ulied tagħhom, u b'hekk iz-zewg genituri għandhom jikkontribwixxu għat-trobbija tal-ulied. L-obbligu

taz-zewg genituri lejn l-ulied huwa kull wiehed skond il-mezzi tieghu, ikkalkulati skont il-bżonnijiet tal-artikolu 20 tal-Kodici Civili.

L-artikolu 20 tal-Kodiċi Čivili jipprovdi illi:

- (1) *Il-manteniment għandu jingħata skont il-bżonn ta' min jitkol u l-meżżeji ta' min għandu jagħti.*
  - (2) *Fl-istħarriġa sabiex jinsab jekk min jitlob il-manteniment jistax jaqalghu xort' ohra, għandu jittieħed qies ukoll tal-ħila tieghu fl-eżercizzju ta' xi professjoni, arti jew sengħa.*
  - (3) *Meta jitqiesu l-meżżeji ta' min hu obbligat ghall-manteniment, għandu jingħad biss il-qiegħ tieghu mix-xogħol tal-professjoni, arti jew sengħa, is-salarju jew il-pensjoni tieghu mogħtija mill-Gvern jew minn haddiehor, u tal-utli tal-beni, sew mobbli u kemm immobbli u kull dhul li jinholoq taħt trust.*
  - (4) *Ma jitqiesx li għandu meżżeji bizzżejjed biex jagħti l-manteniment min ma jistax jagħti hlief billi jilqa' f'daru l-persuna li titlob dak il-manteniment, jekk din il-persuna ma tkunx axxendant jew dixxendant.*
  - (5) *Meta jitqiesu l-meżżeji ta' min jitlob il-manteniment, għandu jittieħed qies ukoll ta' kemm jiswew il-beni tieghu mobbli jew immobbli kif ukoll ta' kul interess beneficju taħt trust.*
- Kif ritenut fil-gurisprudenza:
- .....*Il-Qorti dejjem irriteniet illi l-ġenituri ma jistgħux jabdikaw mir-responsabilità tagħhom li jmantnu lil uliedhom materjalment, hu kemm hu l-introjt tagħhom. Dejjem kienet tal-fehma illi kull ġenituri għandu l-obbligu li jmantni lil uliedu anke jekk il-meżżeji tieghu huma baxxi jew jinsab dżokkupat. Il-Qorti ma tista qatt taċċetta li persuna ġġib it-tfal fid-dinja u titlaq kull responsabbilità tagħhom fuq il-ġenituri l-ieħor jew inkella fuq l-istat.” (Ara Tiziana Caruana vs Redent Muscat (272/2018) deċiża mill-Prim’ Awla Qorti*

‘Civili fl-24 ta’ Ġunju 2019; Liza Spiteri vs Luke Farrugia (219/2018) deciża mill-Prim’ Awla Qorti Civili fit-2 ta’ Ottubru 2019).

Fil-każ Portelli Jennifer pro et noe vs Portelli John (Rik. Nru. 2668/1996) deciz mill-Prim’ Awla Qorti Civili fit-2 ta’ Ottubru 2003, ingħad hekk:

“.....l-obbligu taż-żewg ġenituri lejn l-ulied jibqa’ bażikament l-istess dettat kull wieħed skont il-meżzi tiegħu, ikkalkulati skont id-dispozizzjonijiet tal-Artikolu 20 tal-istess Kap u l-bżonnijiet tal-minuri, u fl-interess tal-istess minuri.”

Relevanti wkoll huwa dak li ingħad fis-sentenza fl-ismijiet *Marina Galea vs Mario Galea* deciża mill-Qorti tal-Appell fil-31 ta’ Jannar 2019:

“Il-manteniment tat-tfal, fil-verita` izjed milli dritt tal-ġenitur li qed irabbihom, huwa dritt tat-tfal minuri li ma jisfawx mċaħħdin minn dawk l-affarijiet li d-dinja tal-lum tikkunsidra bħala neċċessita` għall-edukazzjoni u għall-iżvilupp tagħhom.”

Ikkonsidrat:

Illi mill-atti jirrizulta illi l-partijiet kienu involuti f’relazzjoni intima, mill-liema relazzjoni twieled il-minuri CZ f’X u llum għandu X – il sena.

Illi l-partijiet kienu resqu ghall-ftehim bonarju sabiex jirregolaw il-kura u kustodja, l-access u l-manteniment tal-istess minuri u dana kif jirrizulta mill-kuntratt datat sitta (6) ta’ Dicembru elfejn u tlettix (2013) fl-atti tan-Nutar Dottor Dorianne Arapa, anness mar-rikors promotur a fol 12 tal-atti.

Il-partijiet kienu qablu kif segwenti:

1. *Il-kura u kustodja hija kongunta, izda r-residenza ordinarja tat-tifel, soggett għal dak li ser jingha, hija flimkien mal-omm u b’dan li l-missier jkollu access li ser jkun regolat kif gej:*

a) *Għas-sena kollha sakemm it-tifel jghalaq sentejn il-missier ikollu dritt li*

jara lill-minuri ghal-tlitt darbiet fil-gimgha ghal tlitt sieghat kull darba skond kif jiftehmu l-partijiet;

- b) *Ghas-sena kollha minn sentejn il-fuq il-missier għandu access għat-tifel, nhar ta' Tieta u Hamis mill-erbgha u nofs ta' flghaxija (4:30pm) sas-sebgha u nofs ta' fil-ghaxija (7:30pm) u alternattivament fil-weekend, darba mill-Gimgha mill-hamsa ta' flghaxija (5:00pm) sas-Sibt sas-sitta ta' flghaxija (6:00pm) u l-gimħa ta' wara mis-Sibt mill-hamsa ta' flghaxija (5:00pm) sal-Hadd sas-sitta ta' flghaxija (6:00pm). L-access jiġi ezercitat mill-missier billi jkun huwa stess li jigbor u jirritorna lit-tifel minn u għand l-omm.*

...

C. Manteniment u aspetti Finanzjarji

- a) *Il-missier huwa obbligat jħallas manteniment lill-omm fir-rigward tat-tifel fl-ammonti u bil-modalita segwenti:*
- sakemm it-tifel jagħlaq sentejn is-somma ta' mitejn ewro fix-xahar (EUR 200)*
  - minn meta t-tifel jagħlaq sentejn is-somma ta' mitejn u hamsin Ewro fix-xahar (EUR 250);*
  - minn meta t-tifel jagħlaq hames snin sakemm jagħlaq ghaxar snin is-somma ta' tliett mitt ewro fix-xahar (EUR 300)*
  - minn meta t-tifel jagħlaq ghaxar snin sakemm jagħlaq tmintax – il sena is-somma ta' tlitt mijha u hamsin Ewro fix-xahar (EUR 350)*

Il-Qorti tinnota illi galadarba r-rifikoranti qed jitlob varjazzjoni ta' stipulazzjonijiet kontrattwali, il-Qorti tqis b'mod generali li dak pattwit f'kuntratt ta' separazzjoni, bhal kull kuntratt iehor, għandu jitqies bhala vinkolanti daqs ligi bejn il-partijiet b'applikazzjoni tal-principju *pacta sunt servanda*. Tali principju huwa inkorporat fil-ligi tagħna permezz tal-Artikolu 992 tal-Kapitolu 16 li jiddisponi:-

“(1) Il-kuntratti magħmula skont il-ligi għandhom saħħa ta’ ligi għal dawk li jkunu għamluhom.

(2) Dawn il-kuntratti ma jistgħux jiġi mhassra hlief bil-kunsens ta’ xulxin tal-partijiet, jew għal ragunijiet magħrufin mill-ligi”.

Illi fil-kawza fl-ismijiet *Grace Spiteri v. Carmel sive Lino Camilleri et* deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fit-30 ta' Mejju 2002 inghad dwar dan l-artikolu tal-ligi li:

"Il-principju kardinali li jirregola l-istatut tal-kuntratti jibqa' dejjem dak li l-vinkolu kontrattwali għandu jigi rispettat u li hi l-volonta` tal-kontraenti kif espressa fil-konvenzjoni li kellha tipprevali u trid tigi osservata. Pacta sunt servanda". (A.C. 5 ta' Ottubru, 1998 – "Gloria mart Jonathan Beacom et vs L-Arkitekt u Inginier Civili X Spiteri Staines"). App. Civ. 154/10 20

Illi ghalkemm huwa principju li kuntratt huwa ligi bejn il-partijiet u li l-massima legali "pacta sunt servanda" għandha tigi segwita, fejn jidħlu kuntratti li jistipulaw, bl-approvazzjoni tal-Qorti, f'idejn min għandha tkun il-kura u kustodja ta' minuri kif **ukoll il-modalita' tal-access** tali stipulazzjonijiet jistgħu, f'kazijiet eccezzjonali, **jigu emendati jekk l-interess suprem tal-minuri jkun hekk jiddetta.**⁹

Illi din il-Qorti kellha l-opportunita' li tisma xhieda *viva voce* tal-partijiet diversi drabi fil-mori tal-proceduri u għarblet din it-testimonjanza fl-isfond tal-kuncett tal-aqwa interess tal-minuri.

Illi fir-rigward l-ewwel talba u cieo dik rigward il-kura u l-kustodja tal-minuri, din il-Qorti rat illi effettivament fil-kuntratt lamentat, u cieo il-kuntratt datat 6 ta' Dicembru 2013, fl-atti tan-Nutar Dorianna Arapa, **il-partijiet kienu diga qablu illi l-kura u l-kustodja tal-minuri CZ għandha tkun wahda kongunta bejn il-partijiet qua genituri tal-istess. Illi għalhekk u fid-dawl ta' dan kollu din il-Qorti ma tqisx illi l-ewwel talba timmerita ezami ulterjuri.**

Illi fir-rigward l-access, din il-Qorti osservat illi *pendente lite*, ingħata digriet waqt l-udjenza tal-ewwel (1) ta' Marzu tas-sena 2021, fejn gie maqbul illi l-access nhar ta' Tlieta u nhar ta' Hamis għandu jigi ezercitata bejn il-5:00pm u it-8:00pm. Illi l-access fil-weekend u bi *isleepover* alternat għandu jigi ezercitat mill-missier mill-5:00pm sat- 8:00pm tal-ghada. Illi din il-Qorti ma tqisx illi għandha tiddipartixxi minn dawna l-hinijiet, għaladbarba kien hemm qbil bejn il-partijiet pendente lite.

Illi fir-rigward hinijiet ta' festi specjali bhal Lejliet il-Milied u l-Milied u Lejliet l-Ewwel tas-Sena u l-Ewwel tas-Sena, klawzola numru 4 tkopri l-hinijiet precizi tal-access f'dawn il-festi specjali,

⁹ Vide 242/12 Qorti tal-Appell: Angela Bezzina vs Rudolf Aquilna 30/09/2016

filwaqt li klawzola numru 5 tkopri l-modalita' tal-access f'gheluq snin il-minuri. Illi l-access tal-Gimgha l-Kbira u nhar Hadd il-Ghid, isehh fuq bazi alternata u għandu jsehh mill-10:00am sat-8:00pm.

Illi Jum l-Omm u l-birthday tal-Omm, Jum il-Missier u l-birthday tal-Missier huma ukoll koperti b'dak maqbul fi klawzola 8, u l-istess jingħad ghall-festi pubblici l-ohra. (vide klawzola 9).

Illi din il-Qorti tagħmilha cara illi jekk waqt l-access tal-missier, il-minuri jkollu jattendi xi attivita extra-kurrikulari, jagħmel xi home work, jew jattendi għal xi attivitajiet edukattivu jew religju bhal muzew etc, il-missier huwa obbligat li jiehu lill-minuri ghall-imsemmija attivita' u jigbru lura kemm-il darba l-attrivita itemm fil-hinijiet tal-access tieghu.

Fir-rigward il-manteniment, wara li semghat ix-xhieda viva voce tal-partijiet u hadet konjizzjoni tad-dokumentazzjoni esebita mill-partijiet tul il-mori tal-proceduri, b'mod partikolari id-dokumentazzjoni relativa ghall-introjtu tal-attur missier, il-Qorti ma tqisx illi għandha tiddipartixxi minn dak miftihem bejn il-partijiet fil-kuntratt tas-6 ta' Dicembru 2013. Illi fil-fehma konsiderata ta' din il-Qorti il-manteniment patwit bejn il-partijiet fil-ftehim su-indikat huwa manteniment gust u adegwat, u wieħed ragonevoli. Illi huwa palezi li aktar ma jikbru t-tfal aktar jikbru l-ispejjes, u l-kuntratt li qablu fuqu l-partijiet u li effettivament iffirmaw it-tnejn jiehu propju dan kollu in konsiderazzjoni. Illi filwaqt illi din il-Qorti hadet in konsiderazzjoni l-fatt illi l-attur ormai irrid irabbi wild iehor apparti l-minuri CZ, gie pprovat għas-sodisfazzjon tal-Qorti, illi n-negozju tal-attur huwa wieħed mqabbad sew u li qiegħed jiffjorixxi. Kif xehed l-attur stess in kontro-ezami, jidher illi meta l-attur jiffoka sew fuq ix-xogħol, ix-xogħol jizzied u konsegwentement jizzied l-introjtu tieghu, **tant li lanqas għandu hin biex isib lil min jikri l-appartament tieghu f' Hal Luqa**. Din il-Qorti għandha tifhem illi meta persuna tiddeċċedi li tiftah negozju għar-rasha, u titlaq mix-xogħol li joffri introjtu stabbli, **dan il-pass isir ghaliex persuna taf illi eventwalment dan il-pass ser jiggenera introjtu akbar.**

Gie ritenut diversi drabi illi:

...l-ġenituri ma jistgħux jabdikaw mirresponsabilità` tagħhom li jmantnu lil uliedhom materjalment, hu kemm hu l-introjtu tagħhom. Dejjem kienet tal-fehma illi kull ġenituri għandu l-obbligu li jmantni lil uliedu anke jekk il-meżzi tiegħu huma baxxi jew jinsab dżżokkupat. Il-Qorti ma tista qatt taċċetta li persuna ġġib it-tfal fid-dinja u titlaq kull Rik. Gur.Nru.: 178/2019 JPG 14 responsabbilità` tagħhom

fuq il-ġenitur l-iehor jew inkella fuq l-istat.” (Ara Tiziana Caruana vs Redent Muscat (272/2018) deciża mill-Prim’ Awla Qorti Ċivili fl-24 ta’ Ĝunju 2019; Liza Spiteri vs Luke Farrugia (219/2018) deciża mill-Prim’ Awla Qorti Ċivili fit-2 ta’ Ottubru 2019).

Illi in vista tal-konsiderazzjonijiet maghmula, din il-Qorti tqis illi l-attur ma rnexxilux jipprova bdil fic-cirkostanzi finanzjarji tieghu li tempella lil din il-Qorti tordna tnaqqis fil-manteniment miftiehem bejn il-kontendenti fis-6 ta’ Dicembru 2013. Ghal kuntrarju jidher illi in-negożju tal-attur qiegħed jikber u jiggenera introjtu akbar, tant li l-attur ingagga impjegat biex jahdem mieghu, liema impjegat kellu ukoll il-haddiehor impjegat mieghu¹⁰. Dan tal-ahhar ma giex ingaggat formalment ukoll mill-attur ghax kellu xi dokumentazzjoni nieqsa. Għaldaqstant, il-Qorti ma tqisx illi għandha tvarja dak originarjament patwit bejn il-partijiet fil-kuntratt su citat f’dak li jirrigwarda manteniment, specjalment meta rrizulta b’mod palezi mix-xhieda tal-attur illi jekk effettivavlement huma jrid, jista facilment jawmenta l-introjtu tieghu tramite l-kirja tal-appartament f’ Hal Luqa, u b’hekk jassigura illi z-zewg uliedu, jitrabbew kif tezigi l-Ligi.

Għal dawn il-motivi, il-Qorti taqta’ u tiddeciedi billi:

- 1. Tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri tal-ewwel talba u dana stante illi fil-kuntratt datat 6 ta’ Dicembru 2013 il-kura u l-kustodja tal-minuri kienet diga’ giet miftehma bhala wahda kongunta bejn il-partijiet;**
- 2. Tichad it-tieni talba għar-ragunijiet sopra indikati;**
- 3. Tilqa’ it-tielet talba limitatament sa fejn tirrigwarda l-hinijiet tal-access nhar ta’ Tlieta u nhar ta’ Hamis għandu jigi ezercitata bejn il-5:00pm u it-8:00pm. Illi l-access fil-weekend u bi *isleepover* alternat għandu jigi ezercitat mill-missier mill-5:00pm sat- 8:00pm tal-ghada u mhux kif originarjament indikat fil-kuntratt, b’dana illi filwaqt li l-hinijiet ta’ festi specjali bhal Lejliet il-Milied u l-Milied u Lejliet l-Ewwel tas-Sena u l-Ewwel tas-Sena, huma koperti bi klawzola numru 4, waqt li l-access fil-Gimħa l-Kbira u l-Hadd il-Għid, isehħ fuq bazi alternata bejn l-10:00am sat- 8:00pm. Illi l-access f’ jum gheluq snin il-minuri, Jum l-Omm u l-birthday tal-Omm, Jum il-Missier u l-birthday tal-Missier, u festi pubblici ohra huma ilkoll koperti fi klawzola 5, 8, u 9 rispettivavlement tal-kuntratt lamentat;**
- 4. Tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri tar-raba’ u l-hames talba, stante li**

¹⁰ A kuntrarju ta’ dak li kkonferma bil-gurament a fol 192 fejn sahaq li ma għandu ebda haddiem impjegat mieghu.

**decizjonijet relatati mas-sahha u l-edukazzjoni tal-minuri huma diga' regolati
pienament permezz tal-kuntratt lamentat;**

Bl-ispejjes kontra l-attur.

Moqri.

Mhallef Jacqueline Padovani Grima LL.D. LL.M. (IMLI)

Christabelle Cassar

Deputat Registratur